N°. 258. 1861.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 20 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentiën is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

DONDERDAG 31 OCTOBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 28sten October 1861, n°. 77, is benoemd tot notaris te Deventer mr. *H. Houck*, thans procureur bij de arrondissements-regtbank en plaatsvervangend kantonregter aldaar.

Bij Koninklijk besluit van 28 October 1861, n°. 74, is benoemd tot ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Muiden de heer *T. G. P. Arnold*, thans ontvanger derzelfde middelen te Monnikendam.

Bij Koninklijk besluit van 28 October 1861, n°. 75, is benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Hardinxveld c. a. de heer *E. C. A. Plancken*, thans ontvanger derzelfde middelen te Oude Tonge.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

De Minister van Finantien maakt bekend dat bij hem ontvangen is eene postwissel groot f 1.35, door een onbekende onder het postmerk Kampen, tot voldoening van te min betaalde regten ingezonden.

's Gravenhage, den 29sten October 1861.

De Minister voornoemd,
VAN TETS.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Een Fransch praelaat, de aartsbisschop van Chambéry, is, op aanbeveling van Keizer Napoleon, door den Paus in het laatstelijk gehouden consistorie tot kardinaal benoemd, en hij is, naar het gebruik, door den Keizer met de uiterlijke kenteekenen dier hooge waardigheid bekleed. Dit heeft jl. Zondag op het paleis van Compiègne plaats gehad, en een omstandig verhaal van die plegtigheid is in den officielen *Moniteur* van gisteren medegedeeld. In de daarbij gehouden aanspraken is van weêrszijden de wensch naar goede verstandhouding te kennen gegeven. Doch terwijl de aartsbisschop den Keizer voor vele aan de kerk bewezen diensten dankte, wees de gelastigde van den Paus alleen op » de bittere smarten, waarmede de Paus, ten gevolge der maar al te wel bekende wederwaardigheden, overstelpt is", en op 's Pausen behoefte aan bescherming. De Keizer heeft ook te verstaan gegeven, dat hij, den Paus geestelijken ter benoeming tot kerkelijke waardigheden aanbevelende, die voordragt altijd na rijp overleg deed, en ongaarne zag, dat aan dezelve soms geen gevolg werd gegeven.

Over het geheel meent men uit den inhoud der gewisselde toespraken te kunnen opmaken, dat de aangelegenheid van Rome vooreerst in den tegenwoordigen staat zal worden gelaten. Dat is althans de indruk, dien zij onder het publiek te Parijs hebben gemaakt.

Hiermede overeenstemmende betoogt de *Patrie*, dat de Fransche troepen te Rome gelegerd dienen te blijven, en dat zich nog niet vooruit zien laat, wanneer die inlegering een einde zou kunnen nemen. Het pausdom en Italie, zegt dat blad, zijn onafscheidelijk met elkander verbonden, en deze band mag niet worden verbroken, hoe veel Italie overigens ook voor zijne vrijheid en onafhankelijkheid mag en wil opofferen. De heer Rattazzi, zegt de *Patrie* verder, heeft door zijn onderhoud met Keizer Napoleon de overtuiging bekomen, dat Frankrijks staatkunde ten aanzien van het bezit van Rome als Italie's hoofdstad met de staatkunde van het Turynsche kabinet niet overeenstemt, en dat dit verschil van gevoelen eene volstrekte noodzakelijkheid is. Derhalve, volgens het bedoelde dagbladartikel zou Koning Victor Emanuel de gedachte om ooit het Quirinaal tot residentie te hebben, geheel ter zijde moeten stellen, en zou het volksbestaan der Italiaansche natie moeten worden gevestigd zonder het bezit van Rome.

De *Patrie* is nog steeds een ministerieel gezind dagblad, doch geldt sedert eenigen tijd niet meer als een onderhandsch orgaan van het gouvernement.

De *Constitutionnel*, welke thans meer dan ooit als een orgaan van het keizerlijke gouvernement wordt beschouwd, komt in zijn nommer van heden tegen het betoog van de *Patrie* op, en zegt: » Het Fransche leger kan toch niet eeuwig te Rome blijven. De inlegering onzer troepen te Rome is geene oplossing van het Romeinsche vraagstuk, maar moet alleen dienen om tijd voor de oplossing te geven. Zij geeft den noodigen tijd om eene oplossing te zoeken en voor te bereiden; en dit doet het Fransche gouvernement zonder ook maar een uur te laten verloren gaan; daar het tracht het ongeduld van de eene partij, de onbuigzaamheid der andere te temperen."

— Verscheiden Fransche bisschoppen hebben zich tot den minister van eeredienst gewend met vertoogen en bedenkingen tegen het besluit des gouvernements betreffende het liefdadig genootschap van den Heiligen Vincentius de Paulo. Volgens een van de katholijke dagbladen van Parijs zou er jl. Zondag van die zijde een stap van gelijke strekking bij den Keizer worden gedaan.

Het katholijke *Journal de Bruxelles* berigt, dat het te Parijs gevestigde hoofdbestuur der vereenigingen van St. Vincentius, trots den verklaarden wil van het keizerlijke gouvernement, in stand blijft en te Parijs, als vroeger, zitting houdt, en dat het besloten heeft niet uiteen te gaan ten zij het door de politie met geweld uiteen gedreven worde of belet worde zamenkomsten te houden.

— De kolonel de Treuil, die in Frankrijk als de uitvinder van het getrokkene geschut wordt beschouwd, heeft eene nieuwe soort van geschut uitgevonden, waarmede hij meent alle scheepswanden, hoe dik ook met ijzer of staal bekleed, te zullen kunnen doorboren. Volgens een berigt van de *Indépendance Belge* schijnt door de aanvankelijke proefnemingen bevonden te zijn, dat deze uitvinding, wanneer zij eenige verbetering ondergaat, aan het doel zal beantwoorden.

ITALIE.

Blijkens de jongste berigten uit Turyn is de minister van finantien, de heer Bastogi, bezig een eenparig belastingstelsel voor al de deelen van het koningrijk Italie te ontwerpen, om hetzelve aan de wetgevende kamers, welke in de tweede helft der volgende maand zamenkomen moeten, voor te dragen. Het door den minister voor te stellen plan was nog niet in de bijzonderheden vastgesteld, doch het zou in allen gevalle verzwaring der belastingen voor het meerendeel van de nieuwe provincien des rijks medebrengen; men vreesde dan ook, dat de invoering van dat belastingstelsel eene nadeelige werking voor de bevestiging der nieuwe orde van zaken in Italie zou hebben, terwijl het aan den anderen kant volstrekt noodig geacht werd het evenwigt in de finantien van het koningrijk Italie te herstellen en de noodzakelijkheid van nieuwe geldleeningen voor vredestijd te vermijden.

— Volgens liberale berigtgevers is de struikrooverij in de Napelsche gewesten ten onder gebragt, terwijl katholijke en legitimistische dagbladen verzekeren dat de gewapende aanhangers der Bourbons, en met name Borjes, er aanhoudend veld winnen. Een in dezen minder partijdig blad, de Parijsche *Patrie*, deelt een schrijven uit de Napelsche gewesten van zeer jonge dagteekening mede, hetwelk eenige ontmoetingen van struikroovers met de gewapende magt vermeldt en berigt dat die ontmoetingen ten voordeele der roovers uitgevallen, maar door gruwelijke barbaarschheden van hunne zijde gekenmerkt zijn.

— Aan den *Ami de la Religion*, een van de katholijke dagbladen van Parijs, is uit Turyn, onder dagteekening van 25 October, onder anderen het volgende geschreven: » Men verneemt dat pater Passaglia zich met der woon te Genua zal vestigen, om van daar zijne geschriften te verspreiden. Er is sprake van eene nieuwe brochure, welke door hem onder den titel van » de Pausen" opgesteld zou zijn en uitgegeven zou worden.

» Onze minister van eeredienst geloofde, dat de geestelijkheid van Piemont, bij welke over het geheel een liberale geest heerscht, aan de door dien gewezen jesuit te berde gebragte vraagstukken levendig deel zou nemen; zelfs heeft men beproefd, van de geestelijkheid eene verklaring van toetreding tot Passaglia's begrippen te bekomen, welke verklaring in al de liberale dagbladen geplaatst zou geworden zijn. Maar deze poging is geheel mislukt, en met alle moeite heeft men slechts tien onderteekeningen kunnen bekomen op het adres, waarin de verklaring van toetreding vervat zou zijn.

» Het kapittel van Milaan had, gelijk men weet, een dagblad uitgegeven waarin 's Pausen wereldlijke magt als een vraagpunt werd besproken; men had alzoo op deszelfs bijval gerekend, en gehoopt althans van die zijde eene verklaring van instemming met Passaglia's beginselen te zullen verkrijgen. Maar het kapittel heeft in eene algemeene vergadering bijna eenstemmig besloten zich over Passaglia's geschrift, hetwelk te Rome op de lijst van verboden boeken gebragt is, niet uit te laten. Daarentegen heeft het kapittel, naar men zegt, een schrijven aan den minister van eeredienst gerigt, houdende klagten over de verspreiding van onzedelijke en goddelooze geschriften, welke door het gouvernement wordt toegelaten."

RUSLAND.

Volgens berigten uit Warschau van den 26sten dezer waren er in de laatste dagen geene rustverstoringen voorgevallen, maar was er in den staat der zaken geene wezenlijke verandering gekomen. Den 23sten was door de overheid vrijheid gegeven, om de herbergen, welke sedert den 16den October gesloten waren, weder te openen.

In het officiele dagblad van Warschau is dezer dagen een staat, aan-

wijzende de finantiele gesteldheid van het koningrijk Polen, openbaar gemaakt. Volgens denzelve is de openbare schuld van Polen onder het stadhouderschap van wijlen den vorst Gortschakoff met omstreeks vijftien millioen gulden verminderd, terwijl er vroeger, onder het bestuur van den maarschalk Paskewitsch, doorgaans een tekort in de schatkist was.

SPANJE.

Het Spaansche gouvernement heeft in de laatste jaren herhaaldelijk vooruitzigt gegeven op eene liberale herziening van het tarief der invoerregten, hetwelk met zijne verbodsbepalingen of beschermende regten van hoog bedrag voordeeliger voor de fabrieken van Catalonie en voor de sluikhandelaren is dan voor de schatkist en voor de algemeene welvaart. Ook het ministerie O'Donnell heeft eene voordragt tot wijziging van het tarief beloofd; en men dacht dat het, aangemoedigd door het voorbeeld van Keizer Napoleon, werkelijk eene schrede op den weg tot de handelsvrijheid zou doen. Thans echter wordt door de ministeriele dagbladen van Madrid gemeld, dat het ministerie besloten heeft de indiening eener wet tot wijziging van het tarief uit te stellen tot dat de ongelegenheden, waarmede de fabrieken van Catalonie door de stremming van den aanvoer van Amerikaansche katoen worden bedreigd, voorbij gegaan zullen zijn.

AMERIKA.

Blijkens de berigten uit New York van den 17den dezer waren er noch uit Virginia noch uit Missouri of Kentucky krijgsbedrijven van eenige beduidenis te vermelden, maar was er ter zee eene expeditie tegen het Zuiden ondernomen, waarvan men te Washington belangrijke gevolgen verwachtte. Deze expeditie bestond uit veertig of vijftig schepen, welke ook eenige landingstroepen aan boord hadden; zij was in zee gegaan, maar hare eigenlijke bestemming werd nog voor het publiek geheim gehouden.

Te New York was bij de afzending der brievenmaal van den 17den October nog geenerlei bevestiging ontvangen van het gerucht dat het blokkerende eskader voor New Orleans door kanonneerbooten van de Confoederatie aangevallen, en deels in den grond geboord, deels op het strand gejaagd zou zijn.

In de berigten uit Washington, welke door de New-Yorksche dagbladen van den 17den dezer worden medegedeeld, wordt volgehouden dat het gouvernement der Unie niet, gelijk Engelsche dagbladen hebben gemeld, in de Europesche tusschenkomst in Mexico heeft berust.

— In den officielen Franschen *Moniteur* van gisteren leest men een schrijven uit Panama, van dezen inhoud: »Het plan om de landengte van Darien door te graven en aldaar een scheepvaartkanaal tusschen den Atlantischen Oceaan en de Stille Zuidzee daar te stellen is reeds dikwerf onder de aandacht van Europa gebragt, en evenwel tot nog toe onuitgevoerd gebleven; men zou alzoo bijna regt hebben om het voor onuitvoerbaar te houden. Evenwel is dat plan, wat daarvan dan ook in het vervolg moge komen, geenszins ter zijde gesteld; er is in tegendeel thans eene Fransche maatschappij daarvoor werkzaam. Door den ingenieur dier maatschappij zijn, in weerwil van allerlei bezwaren, opnemingen gedaan, en daardoor zijn de volgende feiten gebleken:

» Op het terrein der landengte vindt men geene rijzing van genoegzaam belang, om de voor het aanleggen van het kanaal vereischte kunstwerken onuitvoerbaar te maken.

» De rivier Savona, welke hare uitmonding in de baai van San Miguel heeft, is (met uitzondering van eenige punten, welke ligtelijk op de noodige diepte zouden kunnen worden gebragt) bij vloedwater voor groote schepen bevaarbaar tot aan de vereeniging van dien stroom met de Lora.

» De landengte levert timmerhout van allerlei soort en nog onbenuttigde grondstoffen op. De Indiaansche bevolking heeft zich niet vijandig gedragen jegens de personen welke hare woonstreek kwamen opnemen. Deze personen zijn voornemens hunne voorbereidende werkzaamheden in de maand December aanstaande te hervatten."

NASCHRIFT.

PARIJS, 29 October. Volgens de *Patrie* zouden de grondslagen der conventie betrekkelijk de tusschenkomst in Mexico zijn: 1°. regt te verschaffen aan de onderdanen der intervenierende mogendheden; 2°. de noodzakelijkheid voor Europa om eene sterke regering aan Mexico te verschaffen, die aldaar orde en veiligheid kunne handhaven. Men verzekert dat Frankrijk eene halve brigade troepen naar Mexico zal zenden.

LONDEN, 29 October. (R. A.). Naar luid van berigten uit Bern heeft de Fransche regering het voorstel aangenomen om eene gemengde commissie te benoemen, tot het houden eener nieuwe enquête over het gebeurde op de grenzen van het kanton Genève.

BERLIJN, 29 October. In onze finantiele kringen wordt verhaald dat het huis Rothschild met onze bank in onderhandeling is, ten einde van dezelve vijftien millioen thaler in zilver voor de Parijsche bank te verkrijgen, maar dat de onderhandelingen nog niet tot een resultaat geleid hadden.

— Alhier zijn brieven uit St. Petersburg ontvangen, volgens welke de heropening der universiteit tot eene nieuwe botsing met de studenten aanleiding gegeven had; 700 studenten, die zich hadden laten inschrijven, hadden ook de toelating willen afdwingen van degenen die zich niet aan die formaliteit onderworpen hadden; daaruit waren wanordelijkheden ontstaan, die de tusschenkomst der gewapende magt noodig hadden gemaakt, en waarbij 200 studenten in hechtenis genomen waren. Men dacht niet, dat het gebeurde eene nieuwe sluiting der hoogeschool ten gevolge zou hebben.

DRESDEN, 30 October. In berigten uit Warschau, door het *Dresdener Journal* medegedeeld, wordt verzekerd dat de generaal Lambert geenzins tot herstel zijner gezondheid met verlof naar Duitschland vertrokken is, maar door den Keizer naar St. Petersburg is ontboden om over de gesteldheid van zaken in Polen mondeling verslag te doen. De berigten voegen er bij, dat hij spoedig terugverwacht wordt.

Er zijn te Warschau twee Luthersche geestelijken in hechtenis genomen.

MOSTAR, 29 October. Naar men zegt zouden de Turken belangrijke verliezen geleden hebben en uit Trebinje versterkingen aan zich trekken.

TURYN, 29 October. De *Opinione* geeft eene depêche uit Brussel van 28sten, volgens welke Belgie den Koning van Italie erkend hebben.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 30sten October* 1861.

Heden wordt van regeringswege aan de kamer van koophandel en fabrieken te Amsterdam, ter verdere mededeeling aan de kamers te Rotterdam, Dordrecht, Groningen en Enschedé, verzonden een verslag met bijlagen betreffende de handels- en nijverheidsbetrekkingen van Oostenrijk, gedurende de maand September 1861.

Het bijvoegsel tot deze courant behelst een verslag van het door de Tweede Kamer der Staten-Generaal in hare zitting van heden verhandelde.

Onder dagteekening van den 14den September 1861 hebben wij de volgende opgaven ontvangen van de bewegingen der schepen, uitmakende het Nederlandsche eskader in Oost-Indie.

Zr. Ms. fregat *Palembang*, kapitein ter zee J. D. Wolterbeek, dienstdoend wachtschip ter reede Batavia.

Zr. Ms. korvet *Juno*, kapitein ter zee J. J. van der Moore, dienstdoend wachtschip ter reede van Soerabaija.

Zr. Ms. korvet *Pallas*, kapitein-luitenant ter zee C. L. J. d'Hamecourt, gestationeerd ter Westkust van Sumatra, volgens de laatste berigten ter reede van Padang.

Zr. Ms. brik *de Cachelot*, kapitein-luitenant ter zee J. van Gogh, gestationeerd in de wateren van Japan, volgens de laatste berigten (13 Julij) ter reede van Kanagawa.

Zr. Ms. opnemingsvaartuig *Pylades*, luitenant ter zee der 1ste klasse A. W. Keuchenius, heeft de opname in straat Banka tijdelijk gestaakt en ondergaat thans eenige herstellingen aan het marine-etablissement te Onrust.

Zr. Ms. schoonerbrik *Makasser*, luitenant ter zee 1ste klasse jhr. J. C. H. Clifford Kocq van Breugel; de reparatien aan dien bodem aan het marine-etablissement te Onrust nagenoeg afgeloopen zijnde, is hij spoedig voor de dienst beschikbaar zijn.

Zr. Ms. roeikanonneerboot n°. 14, luitenant ter zee 2de klasse G. Berger, dienstdoend wachtschip ter reede Samarang.

Zr. Ms. schroefkorvet *Prinses Amelia*, kapitein-luitenant ter zee A. J. Kroef, heeft den 16den Augustus de terugreis naar Nederland van de reede van Batavia aanvaard.

Zr. Ms. schroefstoomschip *Citadel van Antwerpen*, kapitein-luitenant ter zee G. P. J. Mossel, gestationeerd in de wateren der Molukken, zou eerlang eene reis naar Dampier-straat doen.

Zr. Ms. schroefstoomschip *Groningen*, kapitein-luitenant ter zee J. van der Meersch, is van het station ter Westkust van Sumatra bij de vlag opgekomen, heeft van daar de reis naar Soerabaija vervolgd en is thans aldaar in reparatie voor de terugreis naar Nederland.

Zr. Ms. schroefstoomschip *het Loo*, kapitein-luitenant ter zee W. Klis, is van Soerabaija naar het station in de wateren van Celebes vertrokken, ter vervanging van Zr. Ms. stoomschip *Gedeh*.

Zr. Ms. schroefstoomschip *Reinier Claeszen*, luitenant ter zee 1ste klasse J. Tromp (tijdelijk kommandant), is bij de vlag opgekomen en zal naar Soerabaija vertrekken.

Zr. Ms. schroefstoomschip *Reteh*, kapitein-luitenant ter zee jhr. H. de Kock, gestationeerd in de wateren van Ternate, bekruist die wateren tot opsporing van zeeroovers.

Zr. Ms. schroefstoomschip *Bali*, luitenant ter zee 1ste klasse J. A. van der Muelen, behoort tot de zeemagt bij de expeditie in de Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo, doet een togt op de Koetie- (Mahakkam) rivier.

Zr. Ms. schroefstoomschip *Vice-Admiraal Koopman*, kapitein-luitenant ter zee J. E. Buys; de reparatien aan het marine-etablissement te Soerabaija zijn nagenoeg geëindigd; deze bodem zal vermoedelijk den 1sten October de reis naar Japan opvolgen.

Zr. Ms. schroefstoomschip *Soembing*, luitenant ter zee 1ste klasse J. C. Oudraat, gestationeerd in de wateren van Celebes, heeft op de Noordkust van Floris de *Reinier Claeszen* afgelost.

Zr. Ms. schroefstoomboot *de Berkel*, luitenant ter zee 1ste klasse van der Velden Erdbrink, is den 12den September uit Nederland ter reede van Batavia aangekomen.

Zr. Ms. schroefstoomboot *de Vecht*, kapitein-luitenant ter zee H. Modderman, is den 13den September uit Nederland ter reede van Batavia aangekomen en zal eerlang naar Soerabaija vertrekken.

Zr. Ms. schroefstoomschip *Haarlemmermeer*, luitenant ter zee 1ste klasse P. Koning, behoort tot het station in de wateren van Riouw en Linga, volgens de laatste berigten ter reede van Riouw.

Zr. Ms. stoomschip *Gedeh*, kapitein-luitenant ter zee A. F. Siedenburg, is van het station in de wateren van Celebes bij de vlag opgekomen, is vervolgens den 3den September met den afgetreden Gouverneur-Generaal naar Singapore vertrokken en wordt dagelijks weder ter reede van Batavia terugverwacht.

Zr. Ms. stoomschip *Ardjoeno*, kapitein-luitenant ter zee jhr. J. E. F. van Raders, wordt te Onrust voor de terugreis naar Nederland in reed gemaakt.

Zr. Ms. stoomschip *Etna*, luitenant ter zee der 1ste klasse A. Palm, gestationeerd in de wateren van Celebes, is volgens de laatste berigten van den togt naar Boni ter reede van Macassar teruggekeerd.

Zr. Ms. stoomschip *Phoenix*, luitenant ter zee der 1ste klasse Nierstrasz. In reparatie aan het marine-etablissement te Soerabaija.

Zr. Ms. stoomschip *Suriname*, luitenant ter zee 1ste klasse F. Abresch, behoort tot de zeemagt bij de expeditie in de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo; volgens de laatste berigten ter reede van Banjermasin.

Ms. stoomschip *Samarang*, luitenant ter zee 1ste klasse J. N. Slegt, behoort tot het station ter Oostkust van Sumatra, doet van uit Muntok een kruistogt naar Billiton.

Ms. stoomschip *Celebes*, luitenant ter zee 1ste klasse C. T. Hackstroh, behoort tot de zeemagt bij de expeditie in de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo. Bekruist de boven-Doesson.

Ms. stoomschip *Madura*, luitenant ter zee 1ste klasse J. J. A. D. ...ff, is van het station ter Oostkust van Sumatra bij de vlag opgekomen en den 8den September van daar naar Soerabaija vertrokken, waar die bodem in reparatie is opgenomen.

Ms. transportschip *Heldin*, kapitein-luitenant ter zee P. Toutenhoofd, is den 9den September uit Nederland te Batavia aangekomen en vertrekt eerlang naar Soerabaija.

De *Javasche Courant* van den 7den September jl. bevat het volgende overzigt van de verrigtingen der Ingenieurs van het mijnwezen:

Sumatra's Westkust. Padangsche bovenlanden. — Op het einde van Junij was te Timboelon de gemetselde kern der waterkeering met aanaardingen, glooijingen, aan beide zijden, ter halve hoogte gereed en werd met het aanaarden voortgegaan. De ingenieur der 3de klasse van Dijk is verder bezig met het daarstellen van een waterrad, dienende voor het in beweging brengen van een erts-stamptuig.

Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo. Kolenmijn Oranje-Nassau te ...ron. — De productie was gedurende de maand Junij 195 ton. De ...rende voorman J. Herkendell kwam alhier den 14den Junij aan en den 15den dier maand vertrok de voorman Ch. Mounier, via Band...in naar Buitenzorg.

Kolenmijn Pelarang in Koetei. — De voorraad van kolen bedroeg op ... Junij 180 ton. Door den ingenieur der 2de klasse H. F. E. Rant werden nader onderzocht de kolen bij Soengei Prangan en die in de heuvels ... tegenover de kampong Samarendah, waar twee lagen zijn gevonden, respectivelijk zwaar 0.50 en 0.25 Ned. el.

Bij soengei Karang-Assam ketjil en Karang-Assam besar, zoomede ... Tingalang-Ajam, alle boven Samarindah gelegen, zijn de kolen... nader onderzocht. Te Tingalam-Ajam werd op den linker oever der rivier eene laag gevonden van 0.80 Ned. el en op den regter oever eene andere ter zwaarte van 2.50 Ned. el.

De gezondheidstoestand, zoowel onder het werkvolk, als onder het Europeesch personeel, liet veel te wenschen over, door welke omstandigheid de ingenieur Rant werd genoodzaakt meestal op de mijn ...ang te vertoeven.

Alle aangewende pogingen om vrije werklieden te engageren zijn vruchteloos gebleven.

Eiland Banka. — De hevige regens hebben de werkzaamheden op het ... min of meer vertraagd.

District Blinjoe. In de eerste helft der maand Julij werd door den ...phin Fleury, onder directie van den ingenieur der 2de klasse J. E. ...ringa, het terrein van Ajer Meirah met de boor onderzocht, waarvan de uitkomsten niet ongunstig voor eene ontginning waren.

Door den voorman Koullen, werden met den tsjam onderzocht Ajer Dieng, Ajer Tingik, zijvalleitjes van de soengei Pandji, en Ajir Sa...na, eene der bovenvalleijen van de soengei Kadjoet. In Ajer Dieng werd geen erts en in de nog onontgonnen gedeelten van de andere plaatsen slechts weinig erts gevonden.

Ajer Rangak, aan de vereeniging met de soengei Pandji, werd met den tsjam onderzocht en over een gedeelte werden hier middelmatige uitkomsten verkregen.

In Ajer Mempangong, een zijvalleitje van de soengei Boeboes, werd het onderzoek met den tsjam bewerkstelligd, hetgeen op eenige punten goede uitkomsten leverde.

District Marawang. Door den ingenieur der 3de klasse P. H. van ... werden de zijtakken van de soengei Liman, Ajer Prepat, Monti en Ajer Obior onderzocht en niet ertsvoerend bevonden.

Bureau van het Mijnwezen. Den 22sten Augustus vertrokken van Buitenzorg naar Banka de ingenieur der 2de klasse R. Everwijn en de ingenieur der 3de klasse J. P. Schlosser.

WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.

Rivieren.	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren gewassen.	In 24 uren gevallen.
BOVEN-RHIJN	*Keulen*,	+ 37.16	+ 1.31	8 ure	»	0.04
WAAL	*Nijmegen*,	+ 7.54	+ 1.32	8 »	»	0.01
NEDER-RHIJN	*Arnhem*,	+ 7.68	+ 0.77	8 »	»	0.02
GELDERSCHE IJSSEL	*Westervoort*,	+ 8.16	+ 0.79	8 »	»	0.01
BOVEN-MAAS	*Maastricht*, (brug)	+ 42.33	+ 0.13	8 »	»	0.07
BOVEN-MAAS	*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 41.50	»	8 »	»	0.05
BOVEN-MAAS	*Grave*,	+ 5.16	+ 0.31	8 »	»	0.03
NIEUWE MAAS	*Brielle* H. W.	+ 0.23	»	9 u. 30 m.	»	0.23
NIEUWE MAAS	*Brielle* L. W.	— 0.80	»	5 u. 30 m.	»	0.14

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Zuidholland.*

HERBESTEDING.

De Minister van Binnenlandsche Zaken verwittigt de Gegadigden, dat wegens den te hoogen aanneemsprijs, op Maandag den 4den November 1861, des voormiddags ten 11½ ure, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, of bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 10de district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur te 's Gravenhage, zal worden Herbesteed:

het bouwen van eene Schutsluis, wijd 11 el in den dag, in verband met het te stichten Stoomgemaal binnen den Benedenmond van het Steenenhoeksche kanaal, onder de gemeente Hardinxveld, provincie Zuidholland, onder bepaling dat aan den aannemer vrijdom wordt toegestaan van sluis- en bruggelden door de Kanaalsluis te Steenenhoek, voor Schepen of Vaartuigen, zoowel geladen als ledig, mitsgaders Houtvlotten, bestemd voor den bouw der onderwerpelijke Sluis.

Deze Herbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, volgens § 372 der Algemeene Regelen en Bepalingen.

Het Bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland te 's Gravenhage en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen Woensdag en Donderdag vóór de aanbesteding, bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat J. A. Beijerinck te 's Gravenhage, bij den Ingenieur J. Dirks en den Adspirant-Ingenieur J. J. Roelants, beiden te Gorinchem.

De kosten op de eerste besteding gevallen komen ten laste van den aannemer.

's Gravenhage, den 29sten October 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat de *witte ton n°.* 1 van het *Maassche zeegat* verplaatst is, in de navolgende merken.

De ijzeren lichtopstand even bewesten het lichthuisje nagenoeg in één.

De toren van Brielle eene kleine scheepslengte beoosten den toren van Oostvoorne.

De toren van Maassluis aan het eind van den berm van het Steenenbaken.

Die ton ligt nu in 38 *palmen* met gewoon laag water, makende een verschil in diepte met het vaarwater op den *Maasdroogte* benoorden de wrakton, van 5 *Rhijnlandsche voeten* of 16 *palmen;*

peilende men van dezelve de *Piramide* van de *Maas* in het N. O. t. N., en de *wrakton* in het O. Z. O., volgens het miswijzend kompas.

Ter betere onderkenning heeft de roode rand van die ton het dubbele van de gewone breedte.

's Gravenhage, den 5den October 1861.

De Minister voornoemd,
W. J. C. HUYSSEN VAN KATTENDIJKE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden de navolgende bekendmaking van het bestuur der *Ionische Eilanden*, als:

Licht op de Moelje van Lixuri in de Golf van Argostoli, eiland Cephalonie.

Sedert den 1sten Augustus jongstleden wordt een licht ontstoken in de lantaren op de *Moelje* van *Lixuri*.

Het licht is *stilstaand, rood* en omtrent 17 voeten hoog boven de oppervlakte der zee.

De Moelje strekt zich 276 ellen (*yards*) O. t. N. van het licht uit.

Alle schepen, den wil hebbende te *Lixuri* te ankeren, moeten *te Noorden* der Moelje passeren.

's Gravenhage, den 20sten September 1861.

De Minister voornoemd,
W. J. C. HUYSSEN VAN KATTENDIJKE.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*** De Minister van Oorlog, zich gedragende aan de advertentie geplaatst in de *Nederlandsche Staats-courant* van den 4den Julij 1850, brengt ter kennis van het publiek, dat bij het Topographisch Bureau van zijn Departement op steen is gegraveerd en afgedrukt eene voorloopige uitgave der bladen Groningen en Nieuwe Schans, n°. 7 en 8 van de topographische en militaire kaart des Rijks, vervaardigd op de schaal van 1,50000, en dat de voormelde bladen zoowel bij het Departement van Oorlog als bij de boek- en kaarthandelaars, in voorschreven advertentie opgegeven, binnen weinige dagen gezamenlijk zullen worden verkrijgbaar gesteld tegen den prijs van Vier Gulden.

Bovenvermelde voorloopige uitgave zal zoodra mogelijk worden gevolgd door die, waarop het daarop betrekking hebbende gedeelte van den spoorweg Harlingen-Hannover zal zijn aangeduid.

's Gravenhage, den 14den October 1861.

DE CASEMBROOT.

Staatsspoorwegen.

AANBESTEDING.

Op Donderdag, den 28sten November 1861, des namiddags ten 1 ure, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken, door de Commissie voor de Staatsspoorwegen, in een der locaalen van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het leveren van tien perceelen IJzeren Spoorstaven met eindverbindingen, elk perceel van vijftien honderd vier en vijftig (1554) ton (van duizend Ned. ponden);

een perceel van drie honderd (300) ton Stalen Spoorstaven;

een perceel van dertien honderd (1300) eindverbindingen; en

vijf perceelen Haakbouten, elk perceel van negentig (90) ton.

De besteding geschiedt bij enkele inschrijving, volgens art. 22 van het Bestek.

Het Bestek ligt van den 4den November ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan het locaal der Ingenieurs in algemeene dienst bij de Commissie voor de Staatsspoorwegen in de Raamstraat, n°. 32, te 's Gravenhage, in de voornaamste Logementen en Koffijhuizen en op de plaatsen waar gewoonlijk dergelijke Bestekken ter lezing gelegd worden.

De teekeningen liggen ter bezigtiging aan het voornoemd locaal van de Commissie, waar, bij de Ingenieurs in algemeene dienst, nadere inlichtingen te bekomen zijn, van des voormiddags 10 tot des namiddags 1 ure.

's Gravenhage, den 28sten October 1861.

De Commissie voornoemd,
VAN BOSSE, *Voorzitter.*
G. J. G. KLERCK, *Secretaris.*

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Derde* trekking der *Tweede* Klasse van de 246ste *Staats-Loterij*, op Woensdag den 30sten October 1861, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

N°. 14125 een prijs van 1000 gulden,
» 240 » » » 1500 »
» 15887 » » » 1000 »
» 12109 » » » 2000 »

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. FRIESWIJK.

DOMEINEN.

OPENBARE VERPACHTING EENER ZALMZEGEN-VISSCHERIJ.

Op Donderdag, den 7den November 1861, des voormiddags ten half tien ure, in de Stads-herberg, bij H. Leygraaf, te Rotterdam, zal de ondergenoemde Ontvanger der Domeinen te 's Gravenhage, bij inschrijving, aan den hoogst inschrijvende, onder voorbehoud van nadere goedkeuring, voor den tijd van twaalf jaren Verpachten:

de Visscherij met den Grooten Zalmzegen, in de Nieuwe Maas, van de Leuvehaven van Rotterdam af, tot aan den Mond der Haven van Vlaardingen.

De Inschrijvingsbiljetten, op zegel geschreven, door den Pachter en zijne Borgen onderteekend en gesloten, moeten uiterlijk Woensdag, den 6den November 1861, ten Kantore van den Ontvanger der Domeinen te 's Gravenhage (Prinsengracht, n°. 6) zijn ingeleverd, om den volgenden dag ter bepaalde plaatse en ure te worden geopend, ten overstaan van den Notaris Mr. P. G. Dalen.

De voorwaarden, waarop deze Verpachting zal plaats hebben, zijn dezelfde, die vervat zijn in het proces-verbaal van Openbare Verpachting, gehouden te Rotterdam op den 19den September 1861, en die ter plaatse en ten kantore, zoo als vroeger is aangewezen, ter lezing zijn nedergelegd.

De Ontvanger der Domeinen,
H. COLLOT D'ESCURY.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij Vonnis van de Arrondissements-regtbank te Rotterdam, van den 9den October 1861, is verklaard dat er Regtsvermoeden bestaat van het Overlijden van *Gerrit Wieser*, laatstelijk Marinier eerste klasse, gewoond hebbende te Gouda; en zulks sedert vier Junij 1800 zeven en vijftig.

WENTHOLT,
Procureur.

*** De bekende en onbekende Schuldeischers van de onder [illegible] van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van wijlen den [illegible] Gestrengen Heer *Samuel Pierre* of *Pieter L' Honoré*, in leven [illegible] bij het Kabinet des Konings, gewoond hebbende en op den 18den [illegible] 1861 overleden te 's Gravenhage, worden bij deze opgeroepen, om [illegible] Vrijdag den 8sten November 1861, des namiddags ten 1 ure, ten [illegible] van den Notaris *C. J. Schiefbaan*, in de Herderinnestraat te 's [illegible] venhage, te willen tegenwoordig zijn bij het afleggen der Rekening [illegible] Verantwoording van gemelde Nalatenschap, zullende, bijaldien [illegible] meerdere Schuldeischers zich aanmelden, het volle bedrag hunner [illegible] deringen uitbetaald worden.

C. J. SCHIEFBAAN,
Notaris.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

WOENSDAG 30 October 1861.

Amsterdam. — Slotkoersen.

	pCt.			pCt.	
NEDERL., Werk. Schuld.	$2^1/_2$	$64^3/_{16}$	PRUISSEN, Leening 1859.	5	—
Dito dito	3	77	OOSTENRIJK, Obl. Met.	5	[illegible]
Dito dito	4	$99^1/_2$	Dito dito	$2^1/_2$	[illegible]
O.-I. Leening . . .	4	$98^7/_8$	Dito dito zilveren. .	5	[illegible]
Amort. Syndicaat .	$3^1/_2$	$93^1/_2$	Dito dito nationalen .	5	[illegible]
Handelmaatschappij .	$4^1/_2$	$138^7/_8$	Weener Bank-actien.	—	[illegible]
SPANJE, Obligatien . .	2	$41^3/_4$	Dito aandeelen 1854.	4	—
Dito binnenlandsche.	3	$47^1/_4$	Dito dito 1860 . .	5	[illegible]
Amort. Schuld. . .	—	$16^1/_4$	Dito dito 1858 . .	—	—
Bew. coupons . . .	—	$5^3/_4$	VENEZUELA, Obligatien.	3	[illegible]
PORTUGAL, Oblig. 1853.	3	$46^7/_{16}$	Dito	$1^1/_2$	[illegible]
Dito 1856/59 . . .	3	$45^3/_4$	GRENADA, Dito . . .	$4^1/_2$	[illegible]
RUSLAND, bij Hope 1798.	5	102	Dito	1	[illegible]
Dito 1828/29 . . .	5	$101^1/_8$	Dito nieuwe . . .	—	—
Dito Stieglitz 5de serie	5	$81^7/_8$	MEXICO, Dito . . .	3	[illegible]
Dito dito 6de serie	5	$94^1/_8$	ECUADOR, Dito . . .	1	[illegible]
bij Hope 1840 . . .	4	$74^3/_8$	ILLINOIS, Dito . . .	7	—
Dito 1860	$4^1/_2$	$89^7/_8$	GRIEKENL., Dito 1824/25	5	[illegible]
Spoorweg aandeelen.	—	$189^1/_2$			

Londen, Consols.	$93^1/_8$	**Antwerpen**, $4^1/_2$ pct. Belgie	[illegible]
Mexico	—	Oostenrijk Cred. actien.	[illegible]
Parijs, Fr. rente.	67.85	5 pct. Metalliek	[illegible]
Spanje	—	5 » Nationalen . . .	[illegible]
Weenen, Metalliek	65.50	3 » Binnenl. Spanje	[illegible]
Dito nationalen	79.80	2 » Spanje	[illegible]
Wissel Londen.	137.80	Credit *Guilhou*	—

MINISTERIE VAN KOLONIEN.

STAAT VAN NALATENSCHAPPEN, afkomstig van particuliere personen, welke onder het beheer van Weeskamers te *Batavia*, *Samarang* en *Soerabaija* zijn gekomen, en welke bij die Weeskamers, door namens de daarop regt hebbende, onder overlegging van de vereischte bewijzen van erfregt, behooren [illegible] worden opgevorderd en ontvangen. — Geen der erflaters heeft testament nagelaten, terwijl de namen [illegible] erfgenamen onbekend zijn.

Naam en voornamen der erflaters.	Geboren		Naam en voornamen der ouders.	Overleden			Zuiver geldelijk bedrag.	*Aanmerkingen.*
	te	den		te	den	als		
				WEESKAMER TE BATAVIA.				
Boer, (Jeannette)	onbekend	onbekend	onbekend	Batavia	19 Febr. 1860	onbekend	f 82.36	
				WEESKAMER TE SAMARANG.				
Klein, (Helena)	idem	idem	idem	Samarang	2 Nov. 1859	particulier	26.21	
Portier, (Martinus)	Soerakarta	idem	idem	militair hospitaal te Samarang	19 Julij 1859	idem	9.60	
				WEESKAMER TE SOERABAIJA.				
Steven, (Manuel)	Soerabaija	oud 27 jaren	Stevens en Eleonora	Soerabaija	20 Julij 1860	particulier	0.24[5]	
Hoven, (Jacobus Simon van der)	Melgersberg	oud 39 jaren	Hermanus Martinus en Margaretha Scheffer	idem	24 Mei 1860	achtergelaten matroos van het Nederlandsch Indisch schip *Hollander*	6.43[5]	
Beylon, (Johan Christiaan)	onbekend	onbekend	onbekend	Blitar (Kedirie)	26 Mei 1859	geëmploijeerde bij de houtaankap-onderneming van den heer London, te Blitar	242.87	
Sloten, (Jacob Fake van)	idem	oud 41 jaren	idem	Soerabaija	22 Febr. 1860	stuurman op het Ned. Indisch schip *Fatalhair*	30.71	De overledene [illegible] volgens berigten [illegible] huwd met J. J. G[illegible] man, woonachtig [illegible] Amsterdam, bij [illegible] hij eene dochter verwekt.
Fredeniks, (J. W.)	idem	onbekend	idem	Grissee	31 Dec. 1859	particulier	271.84	

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 30sten October* 1861.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft in hare zitting van heden de beraadslagingen voortgezet over het wets-ontwerp tot regeling van de zamenstelling en bevoegdheid van den Raad van State.

Art. 23 kwam het eerst in behandeling, luidende:

» Eene afdeeling van den Raad wordt door Ons gehoord over elke uitspraak over geschillen van bestuur of andere, die bij Ons behoort."

De heer de Brauw stelde voor dat artikel aldus te wijzigen, dat de woorden *eene afdeeling van den Raad* veranderd zouden worden in *de Raad* en dat daarbij gevoegd zou worden de volgende alinea.

» De afdeeling bedoeld bij de tweede alinea van art. 13 wordt belast met de behandeling der geschillen, overeenkomstig de voorschriften van de artt. 35 tot en met 39."

De strekking van dat voorstel was, gelijk de heer de Brauw mededeelde, om het beginsel uit te maken dat niet eene afdeeling maar de geheele Raad een advies over geschillen van bestuur zou uitbrengen en om de taak der afdeeling te omschrijven.

Daarover voerden de heeren van Eck, van Nispen van Sevenaer en van Heukelom het woord. Zij behandelden voornamelijk het vraagpunt in hoever het belang eener deugdelijke regtspraak in administrative geschillen medebragt, de beslissing in conflicten van bestuur al dan niet aan de Regering op te dragen. Alle drie veroordeelden het door de Regering voorgestane beginsel, als leverende dat huns inziens geene voldoende waarborgen op, dat in de bedoelde gevallen even goed regt als bij de regterlijke beslissingen zou worden gesproken. De heer van Eck wilde de beoordeeling van de hier bedoelde geschillen aan eene andere dan de uitvoerende magt overgelaten hebben, terwijl hij mede gestemd was tegen de aanneming van het amendement van den heer de Brauw. De heer van Nispen van Sevenaer meende, dat in het stelsel der Regering de belangen der ingezetenen ten opzigte van de uitvoering van wetten, verpligtingen op hen leggende, niet genoegzaam tegen verkeerde toepassing gevrijwaard waren; terwijl de heer van Heukelom voor de opdragt van een eigen regterschap aan den Raad van State was. Om dat beginsel te doen uitmaken, stelde hij voor art. 23 te lezen als volgt:

» De afdeeling van den Raad, bedoeld in de tweede zinsnede van art. 13, oordeelt over geschillen van bestuur en andere, in de gevallen en op de wijze bij de wet te bepalen.

» Hetzelfde heeft plaats ten aanzien van die geschillen, waarover de uitspraak tot heden bij bijzondere wetten aan Ons is opgedragen."

Nadat de heer van Goltstein nog verklaard had zich te verzetten tegen het denkbeeld om over elke uitspraak in geschillen van bestuur of andere eene afdeeling, in plaats van den geheelen Raad, te hooren, daar dit zijns inziens strijdig was met de bepaling der Grondwet en het karakter van den Raad van State, — voerde de Minister van Justitie het woord. Deze verklaarde zich tegen het amendement van den heer de Brauw, en wel hoofdzakelijk omdat dit de strekking had terug te komen op het in art. 13 vastgestelde beginsel met betrekking tot de instelling eener afdeeling voor het contentieux. Hij bestreed daarna het stelsel om de beslissing over geschillen van bestuur aan eene andere dan de uitvoerende magt op te dragen, vooreerst als in strijd met het aangenomen art. 3 van het wets-ontwerp, waarbij de afzetbaarheid der leden van den Raad van State was vastgesteld, en vervolgens als strijdende met algemeene constitutionele begrippen, met onze Grondwet en met de beginselen van wetgeving.

Na den Minister van Justitie bestreed de heer van Bosse het stelsel nedergelegd in het amendement van den heer van Heukelom, zijnde hij middertusschen van oordeel dat in sommige gevallen de burgerlijke regter over geschillen, wier beslissing nu aan het bestuur opgedragen is, een oordeel zou kunnen vellen. De heer van Heukelom lichtte den aard en de strekking van zijn voorstel nader toe; beantwoordde den Minister van Justitie, en verklaarde door de tegen zijn stelsel aangevoerde argumenten niet overtuigd te zijn dat de door hem voorgedragen denkbeelden onjuist zouden zijn. Mitsdien wilde hij door de stemming over zijn amendement het punt der opdragt van een eigen regterschap aan den Raad van State voor goed uitgemaakt hebben. Ook de heer van Eck trad in eene wederlegging der door den Minister van Justitie tegen hem aangevoerde bedenkingen, en verklaarde bij zijne eenmaal geuite gevoelens te moeten volharden. Aan het einde zijner rede gaf hij te kennen, dat hij het amendement van den heer van Heukelom niet kon goedkeuren, zullende hij zich bepalen tot eene afstemming van het artikel.

De heer Thorbecke, die daarna het woord voerde, wees op eene onjuiste beantwoording door de Regering in hare memorie van eene der opmerkingen in het Voorloopig Verslag op dit artikel; beantwoordde vervolgens hen, die bezwaar zagen in het hooren van een deel in plaats van den geheelen Raad van State; en gaf ten laatste de redenen op, die hem deden verzekerd zijn dat het voorstel der Regering meerdere waarborgen opleverde voor eene goede behandeling van zaken, dan bij eene toekenning eener formele regtsmagt aan den Raad zelven. Aan het einde zijner rede gaf hij de Regering in bedenking, de redactie van het artikel te verduidelijken en het te doen luiden: » De afdeeling welker zamenstelling geregeld is in het tweede lid van art. 13 wordt belast met het onderzoek der geschillen van bestuur of andere, aan Onze beslissing onderworpen, en draagt aan Ons de uitspraak voor."

De heer de Brauw verdedigde nog nader zijn voorstel tegen de opmerkingen van de heeren van Goltstein en Thorbecke en van den Minister van Justitie. Daarin bragt hij de volgende veranderingen: dat het woord *alinea* vervangen werd door *lid*, en *behandeling* in *onderzoek*.

De heer van Heukelom verklaarde daarna de woorden *tot heden* uit zijn voorstel weg te nemen.

De heer van der Linden zeide daarna een voorstander te wezen van de toekenning eener stellige regtspraak aan den Raad van State: geen der aangevoerde redenen had hem overtuigd dat eene adviserende regtspraak in de hier bedoelde aangelegenheden voldoende zou wezen. Hij zag niet in dat hierin niet dezelfde waarborgen als in quaestien van eigendom, belastingen enz. konden verleend worden. Hij zou voor het amendement van den heer van Heukelom om het beginsel stemmen en zich tegen het artikel verklaren.

De Minister van Justitie bestreed nader in het breede de leden die hunne voorstellen verdedigd hadden, vooral dat van den heer van Heukelom, dat hij in het bijzonder onaannemelijk verklaarde om de afzetbaarheid in art. 3 opgenomen. Eindelijk gaf hij te kennen geen bezwaar te hebben om de gewijzigde redactie van den heer Thorbecke over te nemen.

Art. 23 luidde mitsdien aldus:

» De afdeeling welker zamenstelling geregeld is in het tweede lid van art. 13 wordt belast met het onderzoek der geschillen van bestuur of andere, aan Onze beslissing onderworpen, en draagt aan Ons de uitspraak voor."

De heer de Brauw zeide dat zijn amendement alsnu verandering behoefde; het zou mitsdien aldus luiden:

» De Raad wordt door Ons gehoord over elke uitspraak over geschillen van bestuur of andere aan Onze beslissing onderworpen.

De afdeeling welker zamenstelling geregeld is bij het tweede lid van art. 13, wordt belast met het onderzoek dier geschillen."

Nadat nog de heeren van der Linden, Thorbecke en de Minister van Justitie het woord hadden gevoerd werd de beraadslaging gesloten.

Alsnu werd eerst in stemming gebragt het amendement van den heer van Heukelom, hetwelk die heer verklaarde in twee deelen te splitsen: namelijk het eerste lid te stellen in de plaats van art. 23 van het wets-ontwerp, en het tweede lid een nieuw artikel uitmakende.

Het eerste amendement werd met 53 tegen 9 stemmen verworpen.

Vóór hebben gestemd de heeren: Meylink, van der Linden, van Asch van Wijck, Olivier, Schimmelpenninck, van Heukelom, van Zuylen van Nyevelt, van Nispen van Sevenaer en Poortman.

Tegen hebben gestemd de heeren: de Bieberstein, Heemskerk Bzn., Luyben, Hoynck van Papendrecht, van Diggelen, van der Veen, de Brauw, Delprat, Mensonides, van Goltstein, de Poorter, Oomen, Wichers, Thorbecke, Kerstens, Gevers Deynoot, Lycklama à Nyeholt, Anemaet, Betz, van Foreest, Beens, van Franck, Westerhoff, Bots, Taets van Amerongen, Duymaer van Twist, van Eck, Kingma, Zylker, Wintgens, Jespers, van Bosse, van Lynden, Mijer, Mackay, Idzerda, ter Bruggen Hugenholtz, de Lom de Berg, Kien, Wybenga, Begram, Heemskerk Azn., Elout van Soeterwoude, Meeussen, van Voorthuysen, Dullert, Hoffman, Slicher van Domburg, de Raadt, Storm van 's Gravesande, Cool, van Hoëvell en de Voorzitter.

Door die stemming verviel het tweede amendement van den heer van Heukelom.

Het amendement van den heer de Brauw werd met 49 tegen 13 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de heeren: de Brauw, van Goltstein, de Poorter, Lycklama à Nyeholt, van Zuylen van Nyevelt, van Bosse, van Lynden, Mijer, Mackay, Elout van Soeterwoude, van Asch van Wijck en Schimmelpenninck.

Art. 23 gelijk het gewijzigd is als zoo even opgegeven werd met 49 tegen 13 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: Elout van Soeterwoude, Meylink, van der Linden, van Asch van Wijck, de Brauw, van Goltstein, van Heukelom, van Eck, van Nispen van Sevenaer, van Bosse, van Lynden, Mijer en Mackay.

Art. 24 werd daarna zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

De beraadslaging zal op morgen worden voortgezet.

In deze zitting is ingekomen eene missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken ten geleide van inlichtingen op het adres van den kerkeraad der Hervormde gemeente te Oisterwijk omtrent de zoogenaamde Heiligen-Geest-armenfondsen aldaar, welke gesteld zijn in handen eener Commissie tot onderzoek.

De Commissie van Rapporteurs voor de wets-ontwerpen tot naturalisatie van eenige personen heeft daaromtrent haar Eindverslag uitgebragt. De dag der beraadslaging zal nader bepaald worden.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.

[illegible] behandeling [illegible] verdaagd worden. Hij [illegible] [illegible] een [illegible] van [illegible] om het begrootelijk [illegible] verklaren.

De Minister van Justitie **bestreed nader in het breede dat de** [illegible] [illegible], voornamelijk daar dit was den [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] behandigt dat hij te kennen geeft, tegen [illegible] [illegible] van den heer Thorbecke over te [illegible] [illegible] stellen.

[illegible] vastgestelde [illegible] gevoegd is in het [illegible] [illegible] [illegible] het onderzoek der geschillen [illegible] [illegible] [illegible] beslissing onderworpen en strang **aan** [illegible]

De heer de Brauw [illegible] dat zijn amendement **alsnu ver** [illegible] [illegible] **plaats hebben.**

[illegible] Raad wordt door Ons gehoord over elke uitspraak [illegible] [illegible] [illegible] ter beslissing onderworpen.

De [illegible] vastgestelde [illegible] gevoegd is bij het [illegible] [illegible] [illegible] het onderzoek der geschillen."

[illegible] de heeren van der Linden, Thorbecke en de [illegible] het woord hadden gevoerd werd de beraadslaging [illegible].

Alsnu werd eerst in stemming gebragt het amendement van Thorbecke, hetwelk die heer verklaarde in twee [illegible] [illegible] het eerste lid te stellen in de plaats van art. [illegible] [illegible] het tweede lid een nieuw artikel uitmaakt.

Het [illegible] amendement werd met 35 tegen 9 stemmen [illegible]

[illegible] de heeren: Mackay, van der Linden, [illegible] [illegible] [illegible] **verworpen** [illegible]

[illegible] van Nispen van Sevenaer en Thorbecke.

[illegible] de heeren: de Kempenaer, Heer [illegible], Hovens van Gennep, van Dinegten, van der [illegible], Dulpers, Mirandolle, van [illegible] de Heer [illegible] Lightenvelt, Mackay, Gevers Deynoot, Lycklama [illegible], van [illegible], Wee [illegible] van [illegible], [illegible] van Eck, van Lidt, [illegible] [illegible] **van Bosse**, van Lynden, Mijer [illegible] Hugenholtz, **de Lom de Berg**, Kien [illegible] [illegible] van Sasse, Schepwonde, M [illegible], **D**uboeq, Dullaart, Wintgens van Dorsburg [illegible] [illegible]

[illegible]

Het amendement van den heer de Brauw werd met [illegible] verworpen.

[illegible] hebben gestemd de heeren de Brauw, van Goltstein, [illegible] Nispen, van Zuylen van Nyevelt, van [illegible] van Bosse, Thorbecke, van [illegible] [illegible]

Art. 20 [illegible] als nu een opgave [illegible]

[illegible] de heeren Hoen van Swelwort [illegible] van Dam van Wijck, de Brauw, van [illegible] [illegible], van Nispen van Sevenaer, van Bos [illegible] [illegible]

Art. 21 werd daarna zonder beraadslaging en zonder [illegible] goedgekeurd.

De beraadslaging zal op morgen worden voortgezet.

Het [illegible] is [illegible] eene missive van den Minister [illegible] ten geleide van inlichtingen op het [illegible] van den [illegible] te Oisterwijk omtrent de [illegible] [illegible], welke gesteld zijn in [illegible] [illegible].

[illegible] van Rapporteurs voor de wets-ontwerpen [illegible] [illegible] heeft daarentrent haar [illegible]

[illegible] beslist hij de tweede alinea van art. 23 wenscht [illegible] der geschillen, overeenkomstig de voorschriften van [illegible] [illegible]

van dat voorstel was, zelfs de heer de Brauw [illegible] begaagd [illegible] zeker dat niet eene afdeeling van [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

der afdeeling te omschrijven.

[illegible] de heeren van Eck, van Nispen van Sevenaer [illegible] [illegible] **woord. Zij behandelden voornamelijk het vraagpunt** [illegible] **dang eener dergelijke** rechtspraak in administratieve [illegible] [illegible], de beslissing in conflicten van bestuur al dan niet [illegible] op te dragen. Alle drie verdedigden het [illegible] [illegible] begrensd, als leverende dat hunnes inziens geene [illegible] [illegible] in de bedoelde geschillen even goed zou als [illegible] beslissingen zou worden geplaatst. De heer van Eck [illegible] **ceiling van de hier bedoelde geschillen aan eene andere** [illegible] **macht overgelaten hebben, terwijl hij mede** [illegible] [illegible] **ing van het amendement van den heer de Brauw. De heer** [illegible] **Sevenaer meende, dat in het stelsel der Regering de** [illegible] **gesteenen** [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] **en leggende, niet genoegzaam tegen** [illegible] [illegible] [illegible] **terwijl de heer van Heukelom voor de** [illegible] [illegible] **schap aan den Raad van State** [illegible]. [illegible] dat begint [illegible] [illegible] **hij voor art. 23** [illegible] [illegible]

[illegible] **van den Raad**, behield in de [illegible] [illegible] [illegible] **over geschillen** van bestuur en anders, [illegible] [illegible]

[illegible] **hij de wet te bepalen.**

[illegible] **plaats ten aanzien van die geschillen**, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] worden [illegible] is [illegible]

[illegible] **van Goltstein nog verklaard had zich te** [illegible] **tegen** [illegible] **over elke uitspraak in geschillen van bestuur** [illegible] [illegible] **in plaats van den gehoorden Raad**, te kennen, dat [illegible] [illegible] **was** [illegible] de regeling der [illegible] en het [illegible] [illegible] **van State** [illegible] wordde de Minister van Justitie het woord, [illegible] **zich tegen** het amendement van den heer de Brauw, [illegible] [illegible] **dat die** [illegible] **strekking** had [illegible] te komen op het [illegible] [illegible] [illegible] met betrekking tot de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] **Hij** [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] **van bestuur** [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] **Grondwet** [illegible]

[illegible] van Justitie bestreed de heer van Bosse het [illegible] het amendement van den heer van [illegible] [illegible] [illegible] van oordeel dat in sommige gevallen de [illegible] [illegible] [illegible] beslissing nu aan het [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. De heer van Heukelom [illegible] [illegible] [illegible] zijn voorstel nader [illegible] [illegible] den Minister [illegible] [illegible] door de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dat de door hem voorgedragen [illegible] [illegible] [illegible] wilde hij door de stemming over zijn amendement [illegible] [illegible] van een eigen regtsmagt aan den Raad van State [illegible] hebben. Ook de heer van Eck trad in eene [illegible] door den Minister van Justitie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hij zijne [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] het einde zijner rede gaf hij te kennen, dat hij [illegible] den heer van Heukelom [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] de stemming van het art. 4.

[illegible], die daarna het woord voerde, [illegible] [illegible] [illegible] **ording door de Regering** in haar [illegible] [illegible] [illegible] in het Voorloopig Verslag op de artikelen [illegible] [illegible] die [illegible] zagen in het [illegible] van een [illegible] [illegible] [illegible] **Raad van State** [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]